

Tästä on syytä puhua

SAK:n helmikuussa 2023 julkaiseman kyselytutkimuksen mukaan yleisimmät syyt työttömyydelle eivät olleet laiskuus tai huvituksen puute, vaan työnhakijat kertovat huonon terveydentilan, ikänsä tai sopivan kokoaikatyön puuttumisen estävän työllistymisensä.

TAVOITE 1

Älkää leikatko ansiosidonnaista työttömyysturvaa!

On aivan sama millä nimellä sitä kutsutaan: porrastaminen, kannustinloukkujen purkaminen, jne. Kyse on ihmisten toimeentulon leikkaamisesta. Kun halutaan leikata työttömiltä ja julkisista palveluista, se tarkoittaa myös vähemmän ihmisiä työvoimapalveluihin ja vähemmän tekijöitä työttömien tukemiseen. Ansiosidonnaisen työttömyysturvan leikkaamisen sijaan työtön tarvitsee jotain aivan muuta. Tärkeintä on, ettei työttömyys pääse pitkittymään.

TAVOITE 2

Tukea työpaikan löytämiseen heti!

Työttömän tulee saada apua työpaikan löytämiseen heti työttömyyden alussa. Terveysongelmat tulee tunnistaa ja työttömän tulee saada niihin hoitoa. Hän tarvitsee apua ja tukea siis heti, ei vasta kolmen kuukauden päästä.

TE-palveluissa on oltava riittävästi työntekijöitä, jotka yhdessä työttömän kanssa etsivät oikean ratkaisun juuri hänen ongelmaansa: on se ikäsyrrintä, terveydentila tai fakta ettei kokoaikaista työtä ole saatavilla.

TAVOITE 3

Lisää kokoaikaisia, vakituisia töitä!

Jos työnantajilla on vaikeuksia löytää tekijöitä työsuhteisiin, josta saadulla palkalla ei pärjää, vika ei ole työhakijoissa vaan työsuhteiden laadussa. TE-palvelujen sivuilla avoimista työpaikoista kokoaikaisia ja vakituisia on vain joka kolmas! Vastentahtoinen osa-aikatyö on siis kiellettävä lainsäädännössä. Osa-aikaisuudelle tulee olla samanlainen syy kuin on jo määräaikaaisuudella.

Vaalistaja tiivistää pitkistä puheista olennaisen ja purkaa poliittisen jargonin suomeksi. Sanoo ääneen sen mitä vaalikeskustelussa ei sanottu ja kertoo mistä oikeasti puhutaan.

Lue lisää vaalistaja.fi

Kysimme puolueilta Ansiosidonnaisen työttömyysturvan taso ja kesto on pidettävä vähintään nykyisellä tasollaan?

Kun puhutaan työttömyydestä, jokainen puolue on ohjelmissaan samaa mieltä yhdestä aiheesta: sitä pitää olla mahdollisimman vähän. Tähän ne yhteneväisyydet sitten päättyvätkin. Kysimme puolueilta, pitääkö ansiosidonnaisen työttömyysturvan taso ja kesto pitää vähintään nykyisellä tasollaan ja näin puolueet vastasivat.

Puolueiden vastaukset ja perusteluja:

Kokoomus (Kok.):

”Kokoomuksen mallissa työttömyysturva olisi aluksi korkeampi ja lopuksi matalampi kuin tällä hetkellä. Lisäksi kesto voisi lyhentää, sillä tutkimusten mukaan työllistyminen tapahtuu usein juuri ansiosidonnaisen turvan päättyessä. Kokoomus haluaa laajentaa ansiosidonnaisen kuulumaan kaikille, ei vain kassaan kuuluville. Tämä on oikeudenmukaisuuskysymys.”

Perussuomalaiset (PS):

”Kannustinloukkujen korjaamiseksi Suomessa tulee mallintaa Ruotsissa 2000-luvulla harjoitettua pitkäjänteistä veropolitiikkaa, jossa ansiotuloverotusta on kevennetty kaikilla tulotasoilla, mikä on tukenut länsinaapurimme vahvaa työllisyyskehitystä. Ruotsissa on keskiansioita nauttivan henkilön verotus useita prosenttiyksikköjä Suomea alhaisempi, jolloin kannustin lisätä työntekoa on merkittävästi korkeampaa kuin Suomessa.

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastaminen on myös yksi mahdollinen keino kannustaa työnhakuun nykyistä aktiivisemmin, koska tutkimustiedon mukaan työllistymispiikki havaitaan ansiosidonnaisen kauden loppupuolella. Tämä tarpeellinen uudistus on pyrittävä toteuttamaan työmarkkinaosapuolten kanssa sopien. Samalla ansiosidonnaisen työttömyysturvan piirissä olevien ja sen ulkopuolelle jäävien Kelan työmarkkinatuen ja peruspäivärahan varassa olevien taloudellista eriarvoisuutta tulee pienentää, mikä samalla vähentää toissijaisten tulonsiirtojen tarvetta.”

Keskusta (Kesk.):

”Keskusta on valmis uudistamaan työttömyysturvaa tavalla, joka kannustaa työn vastaanottamiseen, mutta samalla ansiosidonnainen työttömyysturva ulotetaan kaikille.

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan enimmäiskesto tulee porrastaa työssäolon pituuden mukaan siten, että lyhyempi työssäoloaika kartuttaa lyhyemmän enimmäiskeston ja pidempi pidemmän. Muutetaan työssäoloehdon kertyminen palkkatuloihin perustuvaksi (ns. euroistaminen).

Yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi ansiosidonnainen työttömyysturva ulotetaan kaikille. Pidemmän tähtäimen tavoitteena on mahdollistaa työttömyysturvan kerryttäminen sekä palkansaajana että yrittäjänä tehdystä työstä (ns. yhdistelmävakuutus).”

Vihreät (Vihr.):

”Vihreiden tavoitteena on ansioturvan varassa oleville riittävä ja joustava työttömyysturva.

Vihreät on kuitenkin valmis uudistamaan ansiosidonnaista työttömyysturvaa sitomalla sen keston suhdannetilanteeseen.

Laskusuhdanteen ja vaikean työllisyystilanteen aikana ansioturva maksettaisiin pidempään, kun taas noususuhdanteessa kesto voisi olla nykyistä lyhyempi.”

Vasemmisto (Vas.):

”Työttömyys koskettaa lähes jokaista suomalaista jossain vaiheessa elämää. Työpaikkoja ei saada lisää leikkauksilla työttömyysturvaan, vaan panostamalla niin julkisiin investointeihin, osaamiseen kuin yritysten toimintaedellytyksiin.”

Kristillisdemokraatit (KD):

”Kesto kyllä, mutta porrastus tasossa.”

Suomen Ruotsalainen kansanpuolue (RKP):

”Ansiosidonnaista työttömyysturvaa tulee uudistaa kannustavampaan suuntaan. Esimerkiksi porrastamalla sitä niin, että päiväraha on korkeampi alussa ja matalampi loppupäässä. Vaihtoehtoisesti työttömyyspäivärahan kesto voisi porrastaa enemmän työhistorian perusteella.”